

جایزه ادبی بین‌المللی IMPAC

ترجمه میترا طاهری لطفی

شهر دوبلین به دلیل حضور گسترده‌اش در جهان ادبیات شهرت بسیار دارد. بسیاری از بزرگترین نویسندگان انگلیسی زبان یا متولد این شهر هستند یا در آن مسکن گزیده‌اند. در گذشته‌های دور، در قرن هفدهم، شهر دوبلین محل تولد جانانان سوویقت، نویسنده اثر جاودانه "سفرهای گالیور" بوده است. در قرن هجدهم دوبلین محل به وجود آمدن آثار طنز ریچارد برینزلی شرایدن و حکمت ادموند پرک بوده و در قرن نوزدهم اسکار وایلد شاهکارهای طنز خود را در آن آفریده است.

هر گوشه‌ای از شهر با کلمات مکتوب پیوند خورده است. برنده جایزه نوبل، جورج برناردشاو، علی‌رغم آنکه بیشتر زندگی خود را در لندن گذراند، هرگز پیوند خود را با این شهر و فرهنگ آن فراموش نکرد. تجدید حیات (رنسانس) ادبی آغاز قرن بیستم منتج به دورانی طلایی برای نویسندگان شد که به جهان شاعر بزرگی چون و.ب. ییتز و نمایشنامه‌نویسی چون شون اویکیسی را داد.

جیمز جویس، یکی از بزرگترین نویسندگان قرن بیستم، خیابانهای دوبلین را در بسیاری از آثار خود جاودانه ساخته و ساموئل بکت، خالق تعدادی از تأثیرگذارترین آثار ادبی نوین در جهان، از زادگاه خود در بسیاری از آثارش استفاده کرده است.

از آن جا که آثار ادبی بزرگ جهان هم جنبه محلی دارند و هم جهانی، شایسته است که پایتخت کشوری کوچک محصور در دریا خود را موظف بداند که در سازماندهی جایزه‌ای جهانی برای ادبیات مانند "جایزه ادبی بین‌المللی IMPAC" دوبلین شرکت کند.

"جایزه ادبی بین‌المللی IMPAC" در سال ۱۹۹۵ توسط IMPAC و با همکاری شهرداری دوبلین تأسیس شد. جایزه صد هزار پوند ایرلند ارزش دارد و در سال ۱۹۹۶ اهدا خواهد شد.

این جایزه به یک اثر ادبی نگاشته و منتشر شده به زبان انگلیسی یا نوشته شده به زبان دیگری و ترجمه و منتشر شده به زبان انگلیسی تعلق خواهد گرفت. این اثر می‌بایست بنا به رأی داوران از ارزش ادبی بالایی برخوردار باشد و حضور ماندگاری در ادبیات جهانی داشته باشد. این جایزه در مقیاس جهانی مطرح است و داوران، کتاب برنده را از میان نامزدهای سراسر جهان بدن توجه به ملیت نویسنده یا محل نشر اثر برمی‌گزینند.

اعلام این جایزه بزرگ و جدید برای ادبیات برای کتابداران سراسر جهان جالب توجه خواهد بود، زیرا طبق مقررات آن نامزدهای این مسابقه توسط کتابداران انتخاب می‌شوند.

انتخاب اولیه توسط نظام کتابخانه عمومی شهرداری پایتختها انجام خواهد گرفت که هر کدام حداکثر ۳ عنوان کتاب را جهت بررسی به هیأت مدیره "جایزه ادبی بین‌المللی IMPAC" معرفی خواهند کرد. گزینش می‌بایست صرفاً براساس ارزشهای ادبی اثر، بدون توجه به ملیت نویسنده باشد.

هیئت مدیره قصد دارد بدین وسیله یخش اعظمی از آثار نویسندگان سراسر جهان را جهت بررسی داوران گرد آورد.

چنانچه شهرداری پایتختی نظام کتابخانه عمومی نداشته باشد می‌تواند کتابخانه عمومی دیگری یا کتابخانه ملی را جهت انتخاب کتاب جایگزین سازد. قابل توجه است که فقط یک کتابخانه در هر کشور می‌تواند برای انتخاب آثار در نظر گرفته شود. البته این اجبار نباید کتابخانه مورد نظر را از مورد توجه قراز دادن انتخاب سایر کتابخانه‌ها باز دارد.

کتابخانه وظیفه دارد علاوه بر انتخاب کتابها و تکمیل فرمهای شرکت در مسابقه، در موقع لزوم ناشران کتابهای برگزیده را هم در جریان امر قرار دهد.

همکاری کتابخانه‌ها از سوی هیئت مدیره جایزه مورد تقدیر قرار خواهد گرفت. همچنین کتابخانه‌ای که کتاب برنده جایزه را نامزد کند از طرف شهر دوبرلین یک سند دریافت خواهد کرد. وظیفه ناشر آن است که چنانچه نویسنده‌ای به عنوان برنده نهایی برگزیده شد مطمئن شود که نویسنده و مترجم در مراسم اهدای جایزه حضور یابند. تهیه امکانات و هزینه سفر به عهده ناشر است. مقررات و شرایط جایزه به شرح زیر است:

۱. جایزه صدهزار پوند ایرلند ارزش دارد. این جایزه به اثری ادبی تعلق خواهد گرفت که به زبان انگلیسی نوشته و منتشر شده باشد یا به زبان دیگری نوشته و به انگلیسی ترجمه و منتشر شده باشد. اثر برگزیده باید ارزش ادبی بالایی داشته باشد. چنانچه اثر به زبان انگلیسی باشد جایزه به نویسنده آن اهدا می‌شود و اگر اثر ترجمه باشد ۷۵۰۰۰ پوند ایرلند به نویسنده و ۲۵۰۰۰ پوند به مترجم تعلق خواهد گرفت.

۲. کتابهایی که برای ارسال برگزیده می‌شوند می‌بایست برای بار اول در فاصله ۱۹۹۲/۱۲/۳۱ تا ۱۹۹۴/۱۲/۳۱ منتشر شده باشند. کتابهایی که چاپ اول آنها به زبانی غیر از انگلیسی است می‌بایست در فاصله ۱۹۸۹/۱۲/۳۱ تا ۱۹۹۴/۱۲/۳۱ و ویرایش انگلیسی آنها تا ۱۹۹۴/۱۲/۳۱ منتشر شده باشد.
۳. انتخاب اولیه توسط کتابخانه عمومی شهرداری پایتخت‌های سراسر جهان یا کتابخانه‌ای که مورد قبول هیئت مدیره باشد، صورت می‌گیرد. آنها کتابها را به سازمان‌دهندگان جایزه معرفی می‌کنند.
۴. ناشران وظیفه دارند که به درخواست کتابخانه معرفی کننده اثر پاسخ دهند و مطمئن شوند که هفت نسخه از عنوان معرفی شده به نشانی دوبلین ارسال شود. در مورد کتابهای غیر انگلیسی هفت نسخه از زبان اصلی و هفت نسخه از ترجمه انگلیسی مورد نیاز است.
۵. نسخه‌های ارسال شده کتاب و مکاتبات کتابخانه ارسال کننده به عنوان مدرک محسوب خواهند شد. این اسناد به عنوان پذیرش کامل نویسنده، مترجم، و ناشر از مقررات و شرایط جایزه در نظر گرفته خواهند شد.
۶. ناشران می‌بایست ترتیب حضور نویسندگان و مترجمان را در مراسم اهدای جوایز بدهند.
۷. سازمان‌دهندگان جایزه هیچ مسئولیتی در قبال کتابهای مفقود شده، سرقت شده، ارسال شده، و .... ندارند.
۸. داوران می‌بایست فهرستی از کتابهایی که کتاب برگزیده را از میان آنها انتخاب می‌کنند، تهیه کنند.
۹. هرگونه تلاش جهت جلب آراء داوران باعث انتخاب نشدن کتاب خواهد شد.
۱۰. کتابهایی که نامزد دریافت یا برنده هر جایزه دیگری باشند هم پذیرفته خواهند شد.
۱۱. چاپهای دوم به بعد کتاب پذیرفته نخواهد شد، مگر آنکه چاپ اول در تاریخ تعیین شده، منتشر شده باشد.
۱۲. کتابها پس فرستاده نمی‌شوند.
۱۳. هیچ کتابی از اعضای هیئت مدیره، اعضای شرکت دبلین و نمایندگان آن، اعضای هیئت داوران یا یکی از اقوام و فرزندان آنها انتخاب نخواهد شد.
۱۴. تصمیم‌گیری هیئت مدیره در انتخاب کتاب و داوران در برگزیدن کتاب برنده قطعی تلقی خواهد شد و آنها هیچ گفت‌وگویی در باره تصمیمات خود نخواهند کرد. داوران هیچ مکاتبه‌ای یا صحبتی با نویسندگان و ناشران و .... در مورد انتخاب خودشان نخواهند داشت.
۱۵. ترکیب هیئت داوران بنا به تصمیم هیئت مدیره شکل می‌گیرد. هیئت مدیره می‌تواند در هر زمان و بدون اعلام قبلی قوانین و مقررات حاکم بر جایزه را تغییر دهد.